

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ПРЕДЛОГА
УРЕДБЕ О ОБАВЕЗАМА ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА
И О ОБАВЕЗАМА ОВЛАШЋЕНЕ УГОВОРНЕ СТРАНЕ У ПОГЛЕДУ
ФИНАНСИЈСКИХ ПОДСТИЦАЈА ЗА ВИСОКОЕФИКАСНУ КОГЕНЕРАЦИЈУ

ПРИЛОГ 2

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Са аспекта енергетске ефикасности и рационалне употребе енергије релевантан показатељ јесу уштеде енергије које се могу исказати као уштеде примарне или финалне енергије. Циљ Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије (у даљем тексту Закон) јесте стварање услова за ефикасно коришћење енергије и унапређење енергетске ефикасности, чиме се доприноси, између осталог, и остваривању уштеда енергије. Уштеда енергије је количина уштеђене енергије утврђена мерењем и/или процењивањем потрошње пре и након спровођења мера за побољшање енергетске ефикасности, уз нормализацију спољних услова који утичу на потрошњу енергије.

Циљеви енергетске ефикасности су индикативни циљ енергетске ефикасности, циљ кумулативне уштеде енергије и други циљеви прописани основним актима којима се утврђује политика енергетске ефикасности. Индикативни циљ енергетске ефикасности Републике Србије у одређеној години може се исказати као циљ уштеде примарне и/или финалне енергије или максимално дозвољена вредност потрошње примарне и/или финалне енергије или вредност индикатора енергетске ефикасности или на други начин у складу са потврђеним међународним обавезама. Циљ кумулативне уштеде енергије Републике Србије представља обавезујућу уштеду енергије у финалној потрошњи која се утврђује у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима и прорачунава као збир годишњих новоостварених уштеда у одређеном временском периоду.

Мере енергетске ефикасности су радње које доводе до проверљивог и мерљивог или процењивог повећања енергетске ефикасности и предузимају се као резултат мере политике енергетске ефикасности. Мером енергетске ефикасности сматра се и производња електричне односно топлотне енергије коришћењем обновљивих извора енергије, под условом да се произведена електрична, односно топлотна енергија користи на месту производње. Једна од мера политике енергетске ефикасности је подстицање високоефикасне когенерације.

Когенерација је процес истовремене производње топлотне и електричне или механичке енергије у истом процесу. Високоефикасна когенерација је когенерација чија производња осигурава уштеду примарне енергије у односу на референтне вредности за одвојену производњу топлотне и електричне енергије за унапред задати проценат, израчунат у складу са Методологијом за утврђивање ефикасности поступка когенерације, као и производња у малој когенерацији и микро-когенерацијској јединици. Мала когенерација је електрана максималне снаге веће од 50 kWe и мање од 500 kWe, која може да има једну или више когенерацијских јединица и остварује уштеду примарне енергије у односу на референтне вредности за одвојену производњу топлотне и електричне енергије. Микро-когенерацијска јединица је јединица за когенерацију максималне снаге испод 50 kWe, чија производња осигурава уштеду примарне енергије

у односу на референтне вредности за одвојену производњу топлотне и електричне енергије; микро-когенерацијска јединица може да има правни положај купца-произвођача на начин како је то уређено законом којим се уређују обновљиви извори енергије.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У предметној области се спроводи Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС”, број 40/21).

Претходно, у периоду од марта 2013. године у примени је био Закон о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС“ бр. 25/2013), на основу кога су донесена три акциона плана за унапређење енергетске ефикасности, методологија која омогућава праћење уштеда насталих као резултат спровођења акционих планова.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Важећи пропис је Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије, који омогућава доношење предметне уредбе.

5) Која промена се предлаже?

Предлаже се усвајање Уредбе којом ће се ближе уредити обавезе гарантованог снабдевача, односно обавезе овлашћене уговорне стране у погледу финансијских подстицаја за високоефикасну когенерацију.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промена је неопходна ради омогућавања спровођења Закона.

Закон у члану 90. став 3. одређује да се фид-ин тарифа обрачунава и исплаћује на месечном нивоу, на основу уговора о фид-ин тарифи закљученог са гарантованим снабдевачем електричном енергијом. Чланом 95. став 2. прописано је да Влада на предлог министарства ближе прописује обавезе гарантованог снабдевача. Према члану 96. став 3. Закона тржишна премија се исплаћује на месечном нивоу, на основу уговора о тржишној премији закљученог са овлашћеном уговорном страном. На основу члана 109. став 2. Влада, на предлог министарства, ближе прописује обавезе овлашћене уговорне стране.

Такође, усвајањем Уредбе оствариће се додатно усклађивање прописа са прописима ЕУ.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Циљне групе на које ће утицати предложена промена су произвођачи електричне енергије у високоефикасној когенерацији инсталисане снаге 500 kW_e и више до 10 MW_e, који имају статус повлашћеног или привремено повлашћеног произвођача електричне енергије у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона.

Повлашћени произвођач је правно лице или предузетник који производи електричну енергију у високоефикасној когенерацији и остварује право на тржишну премију. Привремено повлашћени произвођач је правно лице или предузетник који је стекао право на тржишну премију за електричну енергију произведену у високоефикасној когенерацији и има друга права и обавезе предвиђене Законом.

Овлашћена уговорна страна је правно лице које је законом овлашћено да исплаћује тржишну премију. Члан 108. став 2. Закона прописује да ће права и дужности овлашћене уговорне стране обављати Гарантовани снабдевач, који је, према Предлогу Уредбе о обавезама гарантованог снабдевача и о обавезама овлашћене уговорне стране у погледу финансијских подстицаја за високоефикасну когенерацију, енергетски субјект изабран на основу закона којим се уређује енергетика да обавља јавну услугу гарантованог снабдевања.

8) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Циљ је повећање енергетске ефикасности на нивоу сваке локалне заједнице, локалне самоуправе, друштва и државе кумулативно и у целини.

Високоефикасна когенерација је произвођач енергије од посебног значаја због ефикасности.

Такође, циљ је подстицање производње енергије из обновљивих извора, које може да се остварује и кроз високоефикасну когенерацију.

С обзиром на значај енергетске ефикасности у погледу енергетске сигурности, борбе против климатских промена и смањења негативног утицаја сектора енергетике на животну средину и очекиване значајне циљеве који ће проистећи из међународних обавеза, енергетска ефикасност и рационална употреба енергије је у јавном интересу Републике Србије и од посебног значаја за Републику Србију.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Циљ је ближе уредити обавезе Гарантованог снабдевача, односно обавезе Овлашћене уговорне стране у погледу финансијских подстицаја за високоефикасну когенерацију.

Чланом 109. Закон прописује да је овлашћена уговорна страна дужна да: 1) на захтев привремено повлашћеног произвођача закључи уговор о премији у року од 30 дана од дана подношења захтева; 2) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом; 3) води регистар уговора о тржишној премији и објављује их на својој интернет страници; 4) преузме балансну одговорност за повлашћене произвођаче који производе електричну енергију у високоефикасној когенерацији инсталисане снаге 500 kWe и више до 10 MWe, до успостављања организованог унутардневног тржишта електричне енергије, у складу са овим законом,

законом којим се уређује област енергетике и прописима донетим на основу ових закона; и 5) испуњава друге обавезе утврђене Законом и прописима донетим на основу њега.

Према члану 95. Закона, гарантовани снабдевач је дужан да: 1) закључи уговор о фид-ин тарифи у року од 30 дана од дана подношења захтева привремено повлашћеног произвођача; 2) преузима права и обавезе претходног гарантованог снабдевача у року, на начин и под условима утврђеним јавним тендером за избор гарантованог снабдевача у складу са законом којим се уређује енергетика; 3) води регистар уговора о фид-ин тарифи и објављује их на својој интернет страници; 4) преузме балансну одговорност за повлашћене произвођаче са којима је закључио уговор; 5) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са Законом; 6) доставља Министарству податке потребне за утврђивање накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у складу са подзаконским актом из члана 110. Закона; и 7) испуњава друге обавезе утврђене Законом и прописима донетим на основу њега.

Предлогом Уредбе се ближе уређују обавезе Гарантованог снабдевача, односно обавезе Овлашћене уговорне стране у погледу финансијских подстицаја за високоефикасну когенерацију.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Енергетска ефикасност и спровођење конкретних активности у циљу повећања укупне енергетске ефикасности, као и подстицање производње енергије из обновљивих извора, предвиђени су Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС”, број 101/15), као и Програмом остваривања Стратегије.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Програмом остваривања стратегије Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године, за период од 2017. до 2023. године дефинисан је циљ у погледу повећања енергетске ефикасност закључно са 2020. годином тако што је предвиђено да потрошња примарне енергије не сме да пређе 17,981 милиона тен примарне енергије, а потрошња финалне енергије не сме да пређе 13,103 милиона тен финалне енергије за енергетске сврхе. У наредном периоду циљеви до 2030. године у погледу енергетске ефикасности биће утврђени кроз Интегрисани национални енергетски и климатски план (НЕКП). НЕКП у делу који се односи на енергетску ефикасност нарочито садржи индикативни циљ енергетске ефикасности, циљ кумулативне уштеде енергије, мере за њихово достизање, као и циљ енергетске ефикасности за зграде централне власти.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

За спровођење Закона неопходно је доношење предметне Уредбе.

Без овог подзаконског решења, изостало би ближе уређење обавеза гарантованог снабдевача у систему фид-ин тарифе, као и обавеза овлашћене уговорне стране у систему тржишне премије, чиме би била доведена у питање остваривост система фид-ин тарифа и тржишних премија.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Према Предлогу уредбе, гарантовани снабдевач дужан је да: извршава уговоре о фид-ин тарифи, у складу са Законом и закљученим уговорима о фид-ин тарифи; уредно измирује рачуне за плаћање фид-ин тарифе, у складу са закљученим уговорима о фид-ин тарифи; преда финансијска средства обезбеђења извршења уговорних обавеза из закључених уговора о фид-тарифи. Овлашћена уговорна стране дужна је, на основу Предлога уредбе, да: извршава уговоре о тржишној премији, у складу са Законом и закљученим уговорима о тржишној премији; уредно измирује рачуне за плаћање тржишне премије, у складу са закљученим уговорима о тржишној премији; преда финансијска средства обезбеђења извршења уговорних обавеза из закључених уговора о тржишној премији.

2) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изабрана опција неће проузроковати трошкове за грађане.

Корист за грађане ће се рефлектовати кроз остваривање постављених циљева у прописима који регулишу области енергетске ефикасности, рационалне употребе енергије и производње енергије из обновљивих извора.

ПРИЛОГ 8:

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Спровођење Уредбе допринеће укупном побољшању енергетске ефикасности, а тиме и смањењу утицаја енергетског сектора на животну средину и климатске промене, што је један од циљева из члана 2. Закона.

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Не уводе се никакве организационе, управљачке или институционалне промене.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоји ризик да се предметна Уредба неће спровести.